

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

GDF SUEZ E&P Nederland B.V.
Einsteinlaan 10
2719 EP ZOETERMEER

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum

Betreft Ontwerpbesluit omgevingsvergunning uitvoeren werkzaamheden met een mobiele mijnbouwinstallatie ten noorden van Schiermonnikoog

Ontwerpbesluit

1. Onderwerp aanvraag

Op 17 juli 2014 heeft GDF SUEZ E&P Nederland B.V. te Zoetermeer ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De aanvraag betreft het uitvoeren van werkzaamheden met een mobiele mijnbouwinstallatie, op de locatie met coördinaten 53° 33' 20,34" NB en 6° 19' 59,57" OL, in blok Schiermonnikoog-N-GSZ, binnen de 12 mijlen begrenzing vanaf het land, op circa 5 km ten noorden van het eiland Schiermonnikoog.

De aanvraag is in het Omgevingsloket Online geregistreerd onder nummer 1374483.

De aanvraag betreft het uitvoeren van een proefboring naar het prospect Schooner, om de aanwezigheid van aardgas te onderzoeken. De locatie bevindt zich binnen het Natura 2000-gebied genaamd Noordzeekustzone. Het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (hierna: Barmm) is niet van toepassing op werkzaamheden met behulp van een mobiele installatie op een locatie die gelegen is in gevoelig gebied. Daarom is voor het uitvoeren van deze proefboring een omgevingsvergunning benodigd op grond van de Wabo.

De proefboring wordt uitgevoerd met behulp van een mobiele mijnbouwinstallatie. De tijdsduur van de boring wordt bij een normaal verloop van het boorproces geschat op 3 maanden. De boring zal op zijn vroegst in de wintermaanden van 2015/2016 (oktober tot en met maart) kunnen plaatsvinden.

Als blijkt dat een winbare hoeveelheid aanwezig is, dan vindt het jaar daarop een tweede boring plaats om te bepalen of gaswinning haalbaar en rendabel is. Deze tweede boring zal dan plaats vinden buiten gevoelig gebied, waardoor het regime van het Barmm daarop van toepassing is. Als er geen aardgas wordt aangetroffen in Schooner, dan wordt de put met beton afgedicht en het project niet verder ten uitvoer gebracht.

Ons kenmerk
DGETM-EM / 14149933

Uw kenmerk
1374483

Bijlagen
2

Bij de onderhavige aanvraag voor deze omgevingsvergunning is het Milieueffectrapport (hierna: MER) '*RCR Project proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog*' gevoegd.

Een aanvraag voor een Natuurbeschermingswetvergunning is ingediend op 11 juli 2014.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de volgende activiteit:

- Het oprichten en in werking hebben van een mijnbouwwerk

Volgens artikel 2.1, eerste lid, onder e, sub 1° en sub 3°, van de Wabo is een omgevingsvergunning vereist voor het oprichten en in werking hebben van een mijnbouwwerk.

Ingevolge artikel 3.3, vierde lid, onder b, van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor), ben ik bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

2. Adviseurs

- De Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta;
- De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- De Inspecteur-generaal der Mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen).

3. Adviezen en zienswijzen

- Door de Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta is advies uitgebracht ten aanzien van de aanvraag;
- Door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is advies uitgebracht ten aanzien van de aanvraag;
- Door de Inspecteur-generaal der Mijnen is advies uitgebracht ten aanzien van de aanvraag en de aan het (ontwerp)besluit te verbinden voorschriften.

Deze paragraaf 4 wordt nader ingevuld indien er zienswijzen of adviezen op dit ontwerpbesluit worden ontvangen.

4. Overwegingen m.b.t. de ingediende adviezen en zienswijzen

- Het advies van de Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta is volledig in dit besluit verwerkt. Rijkswaterstaat Zee en Delta geeft aan dat de initiatiefnemer rekening dient te houden met de nabij gelegen Noordgastransportleiding en de exportkabels van de Gemini windparken. Rijkswaterstaat Zee en Delta concludeert dat zij geen bezwaar heeft tegen het verlenen van de omgevingsvergunning;
- Het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is volledig in dit besluit verwerkt. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het verlenen van de omgevingsvergunning. Zij geeft het volgende aan:

- Gezien de locatie en de minimale verstoring (boorkern) worden de effecten op het begraven prehistorisch landschap minimaal geacht. Hier hoeft in het kader van de MER geen onderzoek naar de effecten te worden verricht.
- De boring gebeurt vanaf een boorplatform waarvan de poten op de zeebodem staan. Alhoewel de poten zelf een minimale afdruk hebben, zal het platform naar verwachting toch effect hebben (door de zeestromingen) op de directe omgeving en de morfologie van de bodem. Daarom is het advies om voor de omgeving de aanwezigheid van de archeologische en te verwachten archeologische/historische wraklocaties te inventariseren en de mogelijke effecten van morfologische verandering op deze resten in beeld te brengen. Dit kan door middel van een bureauonderzoek/gecombineerd met sonar/multibeam data. Deze geofysische data dient te worden bekeken en gecontroleerd op de aanwezigheid van eventuele historische sites zoals scheepswrakken. De geofysische data hoeft niet per se opnieuw opgenomen te worden, maar kan (indien recent genoeg en van voldoende kwaliteit) hergebruikt worden van eerder onderzoek.
- Dit archeologisch vooronderzoek moet conform de kwaliteitsregels van de Nederlandse archeologie gebeuren (KNA waterbodems 3.1).
- Het advies van de Inspecteur-generaal der Mijnen is volledig in dit besluit verwerkt.

Deze paragraaf 5 wordt nader ingevuld indien er zienswijzen of adviezen op dit ontwerpbesluit worden ontvangen.

5. Procedure (ontwerp)besluit

In artikel 141a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Mijnbouwwet is bepaald dat op de besluitvorming voor dit project de rijkscoördinatieprocedure als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) van toepassing is. Dat wil in dit geval zeggen dat de besluiten die nodig zijn voor de 'Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog' gezamenlijk worden voorbereid, waarbij deze procedure wordt gecoördineerd door de Minister van Economische Zaken (hierna: EZ). Daarbij doorlopen de besluiten, op grond van artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht met toepassing van de bijzondere regels in artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro.

Dit besluit is één van de besluiten die nodig zijn voor het project 'Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog'. Daarom is ook op dit besluit de rijkscoördinatieprocedure van toepassing.

De Minister van EZ heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor de 'Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog' bevorderd.

Op grond van artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro worden dit besluit en de andere besluiten gelijktijdig door de Minister van EZ bekendgemaakt. Tevens doet de Minister van EZ daarvan mededeling in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers en grondeigenaren en beperkt gerechtigden op die gronden worden apart geïnformeerd.

6. Overwegingen m.b.t. het besluit

De aanvraag is getoetst aan de voor de activiteit betreffende artikelen van de Wabo. Voorts is de aanvraag getoetst aan het Bor en aan de Regeling omgevingsrecht.

Daarnaast is op het uitvoeren van boringen de Mijnbouwwet en daaraan gekoppeld het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling van toepassing. Hierin staan (generieke) voorwaarden, die voor elke mijnbouwinstallatie gelden en waaraan deze activiteit eveneens dient te voldoen. Ten aanzien van de bescherming van archeologische monumenten is bijvoorbeeld artikel 8 van het Mijnbouwbesluit van toepassing. In afdeling 5.4 van dit Besluit zijn voorwaarden opgenomen ten aanzien van lozing van stoffen en het beschikbaar hebben van rampenbestrijdingsplannen.

Het gebruik en de eventuele lozing van offshore chemicaliën wordt middels een melding of ontheffing in het kader van paragraaf 9.2 Mijnbouwregeling gereguleerd.

Het oprichten en in werking hebben van een mijnbouwwerk

De aanvraag is, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.14 van de Wabo, getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

Milieuaspecten

In de omgevingsvergunningaanvraag is de bestaande toestand van het milieu, voor zover het mijnbouwwerk daarvoor gevolgen kan veroorzaken, beschreven. De beoordeling van de gevolgen voor het milieu betreft de aspecten: lucht, afvalstoffen en gevaarlijke stoffen, geluid, en energie.

De aanvrager heeft op zorgvuldige wijze de gevolgen voor het milieu die het mijnbouwwerk kan veroorzaken beschreven. Hierbij is gekeken naar hun onderlinge samenhang, de technische kenmerken en de geografische ligging.

De aanvrager heeft tevens redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu omschreven. Uit de aanvraag blijkt dat hiermee op verantwoorde wijze wordt omgegaan. De aanvrager heeft een verantwoord milieubeleid gevormd dat met betrekking tot het mijnbouwwerk wordt gevoerd. De gevolgen voor het milieu worden door de aanvrager tijdens het in werking hebben van het mijnbouwwerk geobserveerd, beheerst, en voor zover deze nadelige gevolgen hebben, verminderd.

Uit de aanvraag blijkt dat afdoende maatregelen zijn genomen om de belasting van het milieu te beperken en dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het verbruik van energie.

Milieueffectrapportage

Voor diepboringen dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan, met uitzondering van boringen voor het onderzoek naar de stabiliteit van de grond, geldt op grond van categorie D.17.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage 1994, een m.e.r.-beoordelingsplicht.

GDF SUEZ E&P is voornemens een proefboring uit te voeren. Het uitvoeren van deze diepboring is m.e.r.-beoordelingsplichtig. GDF SUEZ E&P heeft besloten om vanaf het begin een m.e.r.-procedure voor de opsporingsfase te doorlopen in plaats van een m.e.r.-beoordeling. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is het MER '*RCR Project Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog*', d.d. 10 juli 2014, gevoegd.

Ingevolge artikel 7.24, eerste lid, van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) wordt de beperkte m.e.r.-procedure doorlopen.

Van het MER zal gelijktijdig met de openbare kennisgeving van het ontwerpbesluit openbaar kennis worden gegeven. Ook zal het gelijktijdig met het ontwerpbesluit, de aanvraag en bijbehorende stukken ter inzage worden gelegd. Eenieder wordt gedurende de periode van ter inzage legging in de gelegenheid gesteld om een zienswijze over het MER naar voren te brengen. Eventueel ingediende zienswijzen zullen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming.

Binnen vijf jaar na inwerkingtreding van dit besluit zal ik, zoals bepaald in artikel 7.39, eerste lid, van de Wm, de gevolgen onderzoeken van de in dit besluit voorgenomen activiteit op het milieu.

In het MER '*RCR Project Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog*' staan de mogelijke gevolgen voor het milieu uitgebreid beschreven. Uit het MER blijkt dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het milieu. In het MER is aandacht besteed aan alternatieven en effect beperkende maatregelen. Deze blijken niet tot (significante) voordelen te leiden.

Noordzeekustzone

De activiteit vindt plaats binnen Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Dit is een zandig kustgebied boven Bergen aan Zee, ten noorden van de Waddeneilanden. Het gebied bestaat uit kustwateren, zandbanken, ondiepten en stranden. De kustwateren bestaan uit permanent overstroomde zandbanken tot en met een diepte van maximaal 20 meter. Voor de beschermde habitattypen in de Noordzeekustzone wordt in de nota van toelichting nadrukkelijk ingegaan op de dynamiek door erosie en sedimentatie en het overgaan van het ene naar het

andere habitatype. Instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd voor verschillende habitatypen, niet-broedvogels, broedvogels en habitatrictlijnsoorten.

Er is een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 aangevraagd, ten behoeve van de eerste proefboring naar het prospect Schooner en de mogelijke tweede proefboring (naar het prospect Crab-East of Skipper).

Beste beschikbare technieken

De bepaling van de beste beschikbare technieken (BBT) is uitgevoerd conform artikel 5.4 van het Bor.

Energie en milieu

De Minister van EZ en de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPA) hebben een Meerjarenafspraken (looptijd tot 2020) afgesloten over het effectiever en efficiënter inzetten van energie.

Daarnaast is op 27 oktober 2010 het Overlegplatform Olie en Gas van start gegaan. In dit platform werken overheid en de olie- en gasindustrie samen op het gebied van de bescherming van het milieu.

Ik kom dan ook tot de conclusie dat de omgevingsvergunning voor de activiteit het oprichten van een mijnbouwwerk verleend kan worden.

7. Besluit

Gelet op het voorafgaande besluit ik:

- I. De omgevingsvergunning voor het mijnbouwwerk Boorplatform te verlenen aan GDF SUEZ E&P Nederland B.V. voor het oprichten van een mijnbouwwerk;
- II. De omgevingsvergunning te verlenen voor een periode van 5 jaar;
- III. Aan de omgevingsvergunning de voorschriften uit bijlage 1 te verbinden;
- IV. De aanvraag en bijbehorende bijlagen, deel te laten uitmaken van de omgevingsvergunning. De bij deze omgevingsvergunning behorende documenten worden genoemd in bijlage 2.

8. Zienswijzen en beroepsprocedure

Zienswijzen over het ontwerp van het besluit kunnen worden ingediend bij:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt 'Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van
Schiermonnikoog'
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

mr. drs. J.H. Brouwer
MT-lid Directie Energiemarkt

Bijlage 1 Voorschriften voor de mobiele installatie voor het uitvoeren van boringen/work-overs.

A. Algemeen

1. Indien zich een ongewoon voorval voordoet of heeft voorgedaan, waardoor nadelige gevolgen voor het milieu zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, worden onmiddellijk de maatregelen genomen die redelijkerwijs kunnen worden verlangd, om de gevolgen van die gebeurtenis te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken; het voorval wordt zo spoedig mogelijk telefonisch aan de Inspecteur-generaal der Mijnen en het Kustwachtcentrum gemeld en binnen 24 uur per telefax of per e-mail bevestigd.
2. De buitenverlichting op de installatie blijft ter bescherming van het milieu beperkt tot het niveau dat noodzakelijk is voor het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar; de lampen van de buitenverlichting branden uitsluitend voor zover dat voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de veiligheid noodzakelijk is.
3. De mijnbouwinstallatie wordt schoon gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; de mijnbouwinstallatie wordt vrijgehouden van voor de werking van de installatie onnodig materiaal, zodat geen verontreinigende stoffen in het milieu kunnen komen.
4. Doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden; op plaatsen waar laad- en loswerkzaamheden worden verricht zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen dat het weglekken van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen.

B. Lucht

1. Zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie, indien nodig, veilig (bijvoorbeeld met behulp van een noodstroomvoorziening, een drukontlastingsvoorziening) en op milieuverantwoorde wijze uit bedrijf genomen kan worden.
2. De vergunninghouder neemt maatregelen om de uitworp van milieu verontreinigende of schadelijke stoffen zoveel mogelijk te beperken.
3. Een zuigermotor met een asvermogen van meer dan 130 kW waarin het aandeel van gasvormige brandstoffen in de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstoffen minder dan 50 procent bedraagt, wordt zodanig gebruikt dat, teruggerekend op ISO-luchtcondities, de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas, betrokken op de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstof, niet meer bedraagt dan 2722 g/GJ (=9,8 g/kWh); het

voorgaande geldt niet voor een zuigermotor voor de aandrijving van een noodstroomgenerator.

4. a. De uitwerp van stikstofoxiden met het rookgas van een zuigermotor voor de opwekking van elektriciteit wordt binnen vier weken na aanvang van de werkzaamheden door een afzonderlijke meting bepaald; desgevraagd worden de meetgegevens aan de Inspecteur-generaal der mijnen overgelegd.
b. De meting wordt uitgevoerd volgens Artikel 3.10j van het Activiteitenbesluit milieubeheer.
c. Een meting als bedoeld onder a. is niet nodig indien kan worden aangetoond dat een dergelijke meting binnen drie jaar voorafgaand aan de werkzaamheden verricht is en de resultaten van de meting kunnen worden overgelegd.
5. In het geval van het testen van boorgaten en het schoonproduceren ervan wordt minimaal 48 uur voorafgaand aan het verbranden een testprogramma afgegeven bij de Inspecteur-generaal der mijnen, waarin aandacht wordt besteed aan:
  - a. de duur van de test;
  - b. het tijdstip waarop het verbranden plaats zal vinden;
  - c. maatregelen ter voorkoming van vogelsterfte.In voorkomend geval kan de Inspecteur-generaal der mijnen in het belang van het milieu aanvullende eisen stellen aan het testprogramma.
6. De continue en incidentele emissies van de stoffen als bedoeld in de voorschriften B.3 en B.5 die bij de werkzaamheden vrijkomen en de hoeveelheid verbrand gas/condensaat worden geregistreerd in een meet- en registratiesysteem.
7. Installaties op een mijnbouwwerk die een koudemiddel bevatten en zich bevinden op het continentaal plat worden onderhouden in overeenstemming met het Besluit geïsoleerde broeikasgassen milieubeheer.

C. Afvalstoffen/gevaarlijke stoffen

1. De vergunninghouder neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen.
2. Afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zo nodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd; oliehoudend boorgruis wordt afgevoerd in goed afgesloten vloeistofdichte containers.

3. De vergunninghouder houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van het mijnbouwwerk afgevoerde afvalstoffen.
4. De uitvoerder houdt een register bij waarin onder vermelding van de datum van afvoer nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheid van de van de mobiele installatie afgevoerde afvalstoffen.
5. De richtlijnen van de "Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen" (PGS 15) zijn van overeenkomstige toepassing op de opslag van gevaarlijke stoffen in emballage.

6. Geluid

1. Mijnbouwinstallaties worden zodanig in bedrijf gehouden en onderhouden dat de continue geluidsemissie tot een minimum wordt beperkt.
2. Piekgeluiden onder water worden tijdens het installeren van de conductor voorkomen door deze te boren; het heien van de conductor is niet toegestaan.

7. Energie

Bij het in werking hebben van de als geheel verplaatsbare mijnbouwinstallatie wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency.

8. Documenten

Voor zover:

- a. documenten met betrekking tot de registratie van luchtmissies en de registratie van afvalstoffen,
- b. onderhoudscontracten met betrekking tot op de mobiele installatie aanwezige installaties,
- c. certificaten of bewijzen van:
  - 1° de tanks, filters en andere voorzieningen,
  - 2° onderhoud of keuringen van op de mobiele installatie aanwezige voorzieningen en installaties,
- d. de veiligheidsinformatiebladen, die behoren bij de op de mobiele installatie aanwezige gevaarlijke stoffen,
voor de mobiele installatie zijn afgegeven, zijn die documenten of een kopie daarvan gedurende de werkzaamheden op de mobiele installatie aanwezig of binnen een door degene die toeziet op de naleving van deze vergunning te stellen termijn beschikbaar.

9. Algemeen

Minimaal twee weken voorafgaande aan de daadwerkelijke boring(en) meldt de uitvoerder aan de Minister van Economische Zaken schriftelijk of per elektronische post:

- a. de naam, dan wel de aanduiding en de eigenaar van de mobiele boorinstallatie;
- b. een samenvattende beschrijving van de mobiele installatie;
- c. de verwachte datum van de aanvang en beëindiging van de werkzaamheden.

Bijlage 2 Documenten behorende bij deze omgevingsvergunning

- Aanvraagformulier Omgevingsloket Online, d.d. 17 juli 2014;
- Bijlage 1, Aanvullende gegevens aanvraag omgevingsvergunning, d.d. 17 juli 2014, (kenmerk 6010);
- Milieueffectrapport RCR Project Proefboring ten behoeve van gaswinning ten noorden van Schiermonnikoog, d.d. 10 juli 2014, ARCADIS (077830329:A – Definitief).